

TRANSILVANIA

FÓIA ASOCIAȚIUNEI TRANSILVANE PENTRU LITERATURA ROMÂNĂ ȘI
CULTURA POPORULUI ROMÂNŪ.

Nrulŭ 8.

SIBIIŪ, 15 AUGUSTŪ 1893.

Anulŭ XXIV.

Nr. 255/1893.

CONVOCALE.

În conformitate cu dispozițiunile §§-lorŭ 14 și 21 din statutele Asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului românŭ, adunarea generală pentru anulŭ curentŭ se convôcă prin acêsta în opidulŭ Năsêudŭ pe 27 Augustŭ st. n., și țilele următore.

Aducêndŭ acêsta la cunoscința publică, invitămŭ pre toți membrii Asociațiunei de a lua parte în numêrŭ câtŭ mai mare la ședințele adunării.

Sibiiŭ, 27 Iuliu 1893.

I. Hannia m. p.,
membru alŭ comitetulŭ.

Dr. Amosŭ Frâncu m. p.,
secretarŭ II.

Ad Nr. 293/1893.

PROGRAMŪ

pentru adunarea generală a XXXII-a a Asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului românŭ, care sê va ținea în 27 August st. n. a. c. și țilele următore în Năsêudŭ.

Duminecă, în 15/27 Augustŭ:

I. Parastasŭ pentru fericitul de piă memoriă președinte George Barițiu.

II. Ședința I-a cu următorea ordine de ți:

1. Deschiderea ședinței prin presiulŭ ordinarŭ la 10 ôre a. m. în localulŭ, ce se va destina spre acêstŭ scopŭ.

2. Raportul general al comitetului despre activitatea sa în decursul anului 1892 împreună cu conclusele aceleia.

3. Alegerea unei comisii de 3 pentru examinarea raportului general și a unei comisii de 3 pentru examinarea raționinului pro 1892 și a proiectului de buget pro 1894.

4. Exmiterea unei comisii de 3 pentru încassarea de taxe dela membrii vechi și dela cei cari se vor înscrie de nou.

5. Insinuarea propunerilor și a eventualelor interpelări.

6. Raportul comisiei de înscrieri.

7. Cetirea eventualelor disertații.

Luni, în 16/28 August:

III. Sedința II-a cu următoarea ordine de zi:

1. Deschiderea ședinței la 9 ore a. m.

2. Verificarea procesului verbal al ședinței I-a.

3. Raportul comisiunilor esmise în ședința I-a.

4. Alegerea președintelui, cassarului și eventuală a altor funcționari ai Asociațiunii pentru restul periodului 1893—1895.

5. Cetirea eventualelor disertații.

6. Defigerea locului pentru viitoarea adunare generală.

7. Dispozițiunii pentru autenticarea procesului-verbal al ședinței a II-a.

8. Încheierea ședințelor adunării generale.

Se observă, că eventualele disertații au să fiă prezentate presiului Asociațiunii în scris cu 8 zile înainte adunării generale.

Din ședința comitetului Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, ținută în Sibiu la 27 Iuliu n. 1893.

Dr. Ilarion Pușcariu m. p.,
vicepreședinte.

Dr. Amos Frâncu m. p.,
secretar II.

IUBILEUL MITROPOLITULUI SILVESTRU ALŢ BUCOVINEI.

Diua de 29 Iuniu a. c. a fostu pentru biserica ortodocsa romana din Bucovina serbatoare indoita, celebrandu ea, pe langa serbatoarea bisericesca a Apostolilor Petru si Pavelu,

și iubileul de 50 ani de preoție a iubitului său archiepiscop, Mitropolitul *Silvestru Morariu-Andrieviciu*.

Sărbarea s'a făcut în modul cel mai solen. Căci începând dela gloriosul nostru Monarch, carele a adus iubilantului felicitările sale prin președintele țerei Br. *Krauss*, până la țeranul, care a alergat dela marginea țerei, a sărutat mâna veneratului său archiepiscop, totă Bucovina a participat la această sărbare de bucurie a bisericii sale. Ba departe preste fruntariile țerei au sborat spre cer multe pie rugăciuni pentru viața și fericirea demnului bărbat, carele cu apostolesc devotament stă în fruntea bisericii sale strămoșesci.

Născut la 14 Novembre 1818 în comuna Mitocanul-Dragomirnei, studiile gimnasiale și teologice și le făcu tinărul Samuil în Cernăuți, la 1843 se căsătorî, se preoți și portă 20 ani oficiul de Paroch în Ceahor lângă Cernăuți. Remânând văduv, la 1862 fu numit referendar consistorial, unde prin activitatea sa neobosită și prin caracterul său distins atâtu de multu chiamă atențiunea bisericii asupra sa, încatu la anul 1880, după mărtea bătrânilor mitropoliți Teofil Bendela și Teoctist Blajevici a devenit următorul lor în scaun. Profunda erudițiune, grija bisericii și școlii, cultivarea științei și artei, aperia intereselor țerei și în general activitatea înțeleptă pe toate terenele vieții publice și private, îi câștigă stima și iubirea poporului său într'o măsură, de carea numai puțin archiepiscop se pot bucura. De aci se esplică însuflețirea generală pentru sărbarea zilei iubilare, de carea cu bucurie ne ocupăm și noi la locul acesta, în rëndu cu toate foile publice ale poporului nostru de dincóce și de dincolo de Carpați.

Conformu programei statorite de Consistoriul archiepiscopescan, încă în Dumineca premergătoare s'a rădicat în toate bisericile din eparchia Bucovinei rugăciuni pentru înaltul iubilar, ear Luni séra la órele 7 1/2 s'a săvărșit în biserica seminarială din Cernăuți vecernia cu litiă, pontificând cu

numerosă asistentă consiliarul P. G. de *Reus*, ear cântările bisericesci esecutându-le corul seminarialu. Reședința metropolitană era iluminată splendidu.

În ziua ss. Apostoli se sevêrși servițiul divinu în biserica frumosu decorată a S. Paraschive. O deputațiune numerosă conduse pre În. P. S. Archipăstoru la biserică, unde la finea utreniei se rostî o cuvântare festivă în limba ruteană; ear la s. liturgiă, ce cu numerosă asistentă o celebră însuși iubilantulu, rostî cuvântulu festivu predicatorulu catedralei Dr. Stefanu *Saghin*, cuprinđendū în frumoșe forme artistice viêta și meritele aceluia, ear întrunitele choruri „Academia ortodocsă“ și „Armonia“, sub probata conducere a Protoiereulu Const. *Popescu*, esecutară înălțătorele cântări bisericesci. Biserica era plină de reprezentanții oficielor publice ale țerei, corporațiunilor, nobilimei, patronilor bisericesci, clerulu și poporulu credinciosu.

Unu imposantū conductū petrecu pre veneratulū iubilarū la reședința, unde acela a primitu deputațiunile. Președintele țerei Br. *Krauss* îlū fericită în numele Maj. Sale Împêratulu, apoi în fruntea guvernulu țerei din partea acestuia; după acea urmară: Br. *Vasilco*, Comitetulu țerei condusu de mareșalulu *Lupulu*, statulu majoru și corpulu oficerescu sub conducerea generalulu de *Mayer*, consulii rusu și românū, universitatea sub conducerea rectorulu Dr. *Voințchi*, tribunalulu condusu de președintele cav. *Wessely*, direcția financiară în frunte cu preș. *Weigt*, apoi direcțiunea postei și telegrafulu, drumulu feratū, primăria Cernăuți, presbiteriulu evangelico-luteranū, comunitatea israelită, camera de comerciū și industriă, deputațiile școlorū medii din Cernăuți și Suceava, corpulu medicalū, soțietățile „Concordia“ și cea „pentru cultura și literatura română în Bucovina“, a dómnelorū române, „Junimea“, „Bucovina“, pompierii, veteranii, filarmonia etc.

Cu deosebită solenitate se făcu presentarea deputațiunei bisericel archidieceșane. Mitropolitulu încungiuratū de consiliarii sei, chorulu întonândū la începutū și la sfêrșitū imnuri

docsologice, cav. Dr. Iancu de *Zotta* fericitându pre iubitulü archipăstorü românesc, Archimandritulü *Filipovici* rutenesce, mulțemita iubilarului în ambe limbile, entusiasmulü deputațiunei la culme. Ne pare reü, că spațiulü nu ne permite a reproduce tóte aceste demne cuvëntări, cari suntü espresiunea simțemintelorü la frumósa și rara sêrbare; îndreptămü pre cetitorü nostri la „Gaz. Bucovinei“, carea în trei numerü consecutivi le reproduce în totü cuprinsulü.

Nu putemü însé, ba nu ne e iertatü chiarü, a nu preda și noi urmașilorü nostri cuvëntulü venerabilului archiereü, carele a fostü și este unü regeneratorü alü vieții publice: bisericesci, scolare, politice, culturale a frațilorü nostri bucovineni, — regenerare, ce aflä espresiune fidelä în acestü cuvëntü.

Eatä memorabilulü cuvëntü.

*„Ilusträ, multä onorată și de Dumneșeu binecuvëntatä
Adunare eparchialä !*

Mulțemindü din tótä inima pentru felicitările, rostite cu multä căldurä de inimä și putere de cuvëntü, me simtü adêncü pêtunsü și de bunăvoința, cu carea së remunerézä și se de judecă în de obștie activitatea umilinței mele de 50 de ani, în via Domnului din Bucovina.

Timpulü de 50 de ani de activitate publicä este fără de îndoialä lungü, și acestü periodü de servire la sf. altarü provine mai rarü. Dar după cum s'a afirmatü cu totü dreptulü: „A îmbêtrâni cu onóre și a ajunge ani mulți, nu e meritü; ci grațiä, earä a îmbêtrâni cu onóre și a însemna anii sëi cu fapte binecuvëntate, acêsta este, pe lângä grațiä, și meritü“.

Cu tóte că prin 50 de ani amü veghiatü însé cu neadormire pe loculü, unde eramü rënduitü de sentinelä a Sionului bucovineanü; cu tóte că prin 50 de ani amü lucratü după putința straturile, ce-mi erau asemnate spre cultivare în grädina de viä a Domnului; cu tóte, că prin 50 de ani am stărunitü a immulți și a lăți luminile evangelice și căldura bunelorü moravuri între fiü maicei nóstre biserici dreptmä-

ritore; cu toate aceste însuși privind la mănunchiul de fapte culesu de pe câmpia de 50 de ani și diresu cu artă retorică spre încununarea sêrbărei de astăzi, sunt departe de a fi răpitu de ore-care cugetare, ca cele ce se esoperară însuși în timpul Archipăstoriei Nôstre pe terenul sfintei Nôstre biserici, sê ni le apropiăm în acel înțelesu, ca și când altfelu progresele menționate în desvoltarea intereselor nôstre vitale nu s'ar fi fostu făcutu.

Personalități fenomenale, cărora prin genialitatea spiritului și puterea neînfrănată a voinței le succede a schimba cursul obicînit al desvoltării societăților omenesci, sunt rarități, ce apar dora după vécuri.

Nouă însu în de obștiă nu ne remâne, de câtu a munci și a îndeplini cu demnitate locurile, la care suntem avisați ca membrii ai societăților, fiă ele publice sêu private, seculare sêu bisericesci.

Comandantele celu mai vitez, fără de ôste bună, nu e siguru de luptă bună. Și grădinariul celu mai iscusitu nu va produce roduri mănose, fără de conlucrători bun în via Stăpânului. În deobștiă organismele sociale de ori care natură prosperază numai atunci, decă toate organele singuratic funcționază normalu și esactu. Prin urmăre, decă în decursul acestor 50 de ani ai preoției Umilinței Nôstre, Maica noastră biserică a făcutu progrese, acelea sunt rodurile ostenelelor tuturor celor ce au lucratu pentru binele de obștiă.

Pentru aceea, după cum s'a indegetatu din altă parte, și sêrbarea de astăzi, în carea se rêsfrângu rașele progreselor Eparchiei nôstre în feluritele ramuri ale vieței bisericesci, este mai multu comună decăt specială; ea este sêrbarea iubilară ceva mai bine de 50 ani a clerului de cultură teologică superiôră și a diecesanilor, cari se bucură de rodurile ostenelelor acestui Cler *in capite et membris*.

Constatăm și Noi cu îndestulare de sufletu, că mai cu seamă în periodulu de activitate a Clerului nostru de cultură teologică superiôră, maica noastră biserică a făcutu progrese

vederate. Multe s'aũ esoperatũ, mai multe suntũ puse în lucrare, și încă mai multe suntũ numai urđite; deorece viața seculară publică și privată, progresază în desvoltări, viața noastră bisericescă trebuie cu atâtũ mai vertosũ să propășescă în desvoltare, ca interesele religiunei, care suntũ cele mai sfinte ale omenimei, să nu fiă înecate de buruenile rătăcirilor seculare.

Mulți din bărbații nostri bisericesci, preoți și mirenii, cari aũ inauguratũ era actuală de luminare și aũ lucratũ pentru prosperitatea bisericeii și a fiilorũ ei, trecură din viață. Amintirea lorũ cu pietate să răsune pururea în locașurile lui Dumnezeu!

Eară noi cei-ce mai remaserămũ dintre cei bătrâni, și mai cu sémã urmașii celorũ adormiți, cari intrară în oste-nelele lorũ, să continuămũ a lucra cu bărbăție, fiã-care pe loculũ, la care este avisatũ și chiãmatũ.

Laudă Domnului, împregiurările, în care se află biserica noastră dreptũ măritore în pãmântulũ Bucovinei, sunt deplinũ mulțemitore. Biserica noastră, care se bucură de protectoratulũ generosũ alũ Maiestății Sale, prealuminatului nostru Împeratũ, precum și de scutulũ legilorũ fundamentale de statũ și de sprijinulũ înaltului regimũ imperialũ, numără între fiil sãi o cunună de patroni parochiali din nobilimea țerei, o pleiadă frumoasă de inteligință seculară și clericală, un poporũ însuflețitũ de religiozitate.

Toți cei ce suntem fi credincioși și organe constitutive ale bisericeii, se întrunimũ puterile și să lucrãmũ împreună cu bărbăția, ca așa Maica noastră biserică să se întărescă și să înflorască, spre mărirea lui Dumnezeu și mântuința fiilorũ sãi!"

Continuândũ cu descrierea festivității iubilare, arũ trebui să mai amintimũ de numeroșele adrese, depeșe, ode, banchețe etc., ce aũ avutũ locũ în onórea țilei, — tóte doveđi ale înaltei stime, ale căldurósei iubiri, de care se bucură vredniculũ arhierẽu la toți credincioșii sãi fără deosebire.

Dar repețim cu părere de rău, că nu ne este cu putință, a le înșira precum merită și precum am dorii.

„Gazeta Bucovinei“ în frumosul său număr festiv delat 27 Iuniu a adus portretul bine reușit, în întregu ornatul archieresc, al iubiantelului, precum și desemnul bisericeii catedrale și al reședinței archiepiscopale din Cernăuți, articolul festiv de redactorul Georgiu Bogdanu Duică, adresa credincioșilor, adresele DD. Dr. I. G. Sbiera, S. Fl. Marian, Dr. Emilianu Voințchi, Dr. D. Onciulu, Stefanelli, Bumbacu, C. Morariu, C. Hurmuzachi, etc. etc., între cari și Dna Elena Voronca, ear în trei numeri consecutivi cuvântări, adrese și voci de presă.

Dar cele mai frumoșe monumente, ce le rădică acastă și și le aduse la cunoscinta tuturor celor interesati, sunt de o parte *meritele* cele mari ale archipăstorului, consciu de chiămarea sa și devotatu ei cu totă ființa sa, ear de altă parte *recunoscinta* bisericeii către înțeleptul bunul său conducătoriu. Celea le aflăm espuse pe scurt și în frumoșă formă oratorică în cuvântul Dr. P. Stefanu *Saghinu*: 20 ani păstoria parochială, compunerea și edarea de 19 scrieri de cuprinsu religios și didacticu, censurarea cărților liturgice la ministeriulu centralu din Viena, referata în sinulu Consistoriului archidiecesanu, apoi înființarea diarului bisericescu „Candela“, a societății „Academia ortodocsă“, a tipografieii archiepiscopale, numeroșele pastorale către credincioșii sei, amintite și în acastă fôia, edarea „psaltichiei“ și a „tipicului bisericescu“, numeroșele sale visitațiuni canonice, sfînțirea a 70 bisericii, interesarea și conlucrarea la tôte afacerile bisericeii, scôleii, patriei, vieța simplă apostolăscă, bunătatea inimei, caracterulu firmu și curatu și multe altele, cari cu unu cuvântu le numim filantropia și cari parte mare le acopere velulu modestiei creștinesci. Ear *gratitudinea bisericeii*, accentuată și în valorosulu cuvântu alu Dr. de Zotta și în adresa credincioșilor, se manifestă în modululu celu mai frumosu, dându-se iubiantelulu cu antică simplitate

și măreția votul, că „a binemeritată de biserică și patriă“, și înființându-se pe numele lui o fundațiune pentru studenți săraci.

Tóte acestea garantéză ȓilei de 29 Iuniú 1893 valóre netrecátóre, ear numelui „*Mitropolitului Silvestru alú Bucovinei*“ unú locú de distinsă onóre în istoria bisericeii ortodoxe și a poporului românú. Întru mulți ani! *Z. Boiu.*

SCÓLA CIVILĂ DE FETE A ASOCIAȚIUNEI.

Revenindú asupra scólei civile publice de fete a Asociațiunei transilvane, împlinimú o datorință, ce avem cătră stimata nóstră societate literară și culturală, precum și cătră on. nostru publicú românú, care însoțesce acéstă scólă a sa cu atáta bunăvoință și căldură. Și acésta cu dreptú cuvéntú. Căci aprópe o sută de copile, carí anú de anú priimescú aici educațiunea și instruciunea lorú bine îngrijită, ducú fruptele scólei nu numai în sinulú casei părintesci, unde se re'ntorcú, ci și în cercurile mai largi, în carí vorú fi chiámate a trăi și a lucra. Și decă bunăvoința acésta nu va reci nici în viitorú, numărulú elevelorú acesteii scóle se póte potența și mai departe, și de bunătățile ei se va puté împártăși societatea nóstră din ce în ce mai multú, spre folósele ei și spre fericirea și mărirea poporului nostru.

Esamenele pe anulú espiratú 1892/3, le amú amintitú în Nr. premersú alú acesteii foi; programa scólei, edată de direcțiune, e în mânilorú părinților și acelea tuturorú, carí aú binevoitú a participa la aceste sərbătorii ale culturei. Și decă cu tóte estea ne simțimú datorii a adauge aici încă câte-va cuvinte, acésta nu o facemú, ca se încárcămú acéstă scólă cu laude, nici chiarú meritate, necum nemeritate; ci ca de nou se chiamámú atenziunea părinților asupra ei și se dăm ocaziune tuturorú celorú interesați, a o puté cunósce câtú de bine, a o puté prețuí după dreptate, a se puté folosi de beneficiile ei după dorință.

Școala este situată la locu foarte frumos și sănătos, în curtea cea spațioasă a Asociațiunii, și provădută cu o grădină destulă de mare și bine cultivată.

Ea este o zidire nouă, cu două etaje, cu sale de prelegeri și de muzică, de locuință, de dormit, de prânz, de gimnastică, cu scalde, bucătăria și toate cele de lipsă, toate ținute în cea mai bună curățenie și ordine.

Directoarea, profesorele, guvernanta, bună și personalul de serviciu, toate sunt în edificiul școlii și în neîntrerupt contact cu elevele; acestea cu vestmintele, vîptul, preumblarea, cercetarea bisericii și școlii, căutarea la casă de morbuș. a. îngrijite în modul cel mai bun, — peste tot școala cu plăcutul său internat face impresiunea unei familii bine situate, bine conduse, culte și fericite.

Instrucțiunea se predă în conformitate cu prescrierile legilor școlare de catehezi, profesori și profesore; limbile patriei se învață și eserează toate, de asemenea se predă ca studiu facultativ limba franceză și muzica instrumentală, pentru care stau la dispozițiunea elevorului șese pianuri bine alese. Ear cantul se învță din partea tuturor elevorului; ba este pusă basă, ca școala aceșta se devină o pepenăria și pentru reuniunile noastre de cântări. De tot, ce pretinde o bună școlă modernă, se pörtă grijă. Ear ceea-ce dă acestei școle timbrul și caracterul ei, este *spiritul religios creștinesc și național românesc*, ce domnesce într'ensă.

Și din esamenele din urmă a putut primi această convingere ori-ce om nepreocupat, care le-a urmărit acelea cu atențiunea cuvenită.

Produciunea cu declamări în toate limbile a elevorului: Mariora *Seleschi*, Constanța *Serbă*, Domnica *Chirtopă*, Rosa *Pocolă*, Mariora *Iancovici* și Veronica *Petruță*; apoi la piano și vioră a elevorului: Victoria și Lucreția *Mureșană*, Maria *Cheresteșă*, Octavia *Stănescu*, Virginia *Gallă*, Silvia *Piso*, Florica de *Goiană*, Lucreția *Bunea*, Alecsandra *Popescu*, Emilia *Iacobescu*, Lucreția *Moisilă*, Octavia *Barișă*, Mino-

dora *Tiulescu*, Maria *Kopacz*, Florica *Abrudană*, Matilda *Olteanu*, Valeria *Degană*, ș. a. și în fine chorurile de încheiere au constatată acésta în modulă celū mai îmbucurătorii. Multe mame aū simțitū și la aceste esamene farmeculū limbei și melodiei romănesci, și cu ochi lacrimoși au datū espresiune bucuriei lorū, că potū vedé și audī cele ce vedū și audū acum aici, pe cândū unele din ele n'aū avutū unde să învețe nici barem o ți în limba lorū.

Condițiunile de primire în scōlă și internatū suntū inserate pe largū la finea programei publicate; stipendiile din trecutū de câte 50 fl.: 10 din partea „Albinei“ și 4 din partea Dr. A. *Maniū* din Oravița, se susținū și pe anulū scolarū 1893/4; creșterea fizică, intelectuală, morală a elevelorū e condusă cu tōtă scumpătatea; educațiunea și instrucțiunea suntū puse în mână probate, sub îngrijirea neadormită a comitetului Asociațiunei, — cu unū cuvētū, după mēsură mijlócelorū disponibile se face totū, ce e bunū, pentru perfecțiunea acestui institutū.

Deci nu rămāne decātū a exprimá dorința, ca stimabilii părinți romāni să se folosescă cum mai bine de acestū viū isvorū de cultură, ce s'a deschisū aici pentru ficele lorū! *B.*

DIN LITERATURA POPORALĂ.

În necsū cu povestea din Nr. 7 alū acestei foi, comunicāmū din literatura poporală și povestea următoare, scōsă totū din colecțiunea dlui *I. Popū Reteganulū*, premiată de Asociațiunea transilvană. Amū alesū anumitū povestea acésta, carea arétă atātū de bine profundulū simțemētū moralū, de care e pētrunsū poporulū romānū și care se exprimă atātū de frumosū aprópe în tóte producțiunile lui.

Binele și Rēulū.

Într'unū satū trāia odată unū omū sēracū, și i-a datū Dumneđeū o dróia de fete, ear mai în urmă doi feciori ge-

menî, pe cari i-a botezatû: pe unulû Binele și pe unulû Rëulû. Când erau ei ca de deuce ani, au ȃisû cătră părinți: Păn'acum ne-ați crescutû și v'ați ostenitû destulû pentru noi, de acum înainte mai putem noi trăi și fără ajutoriul vostru. Aveți voi destule necasuri, faceți-ne o lécă de merinde și ne lăsați să mergem în lume, se ne căutămû noroculû.

— Bine, dragii tatiî, ȃise omulû, vëdëndû că are așa copii îndemnoși la lucru, numai dați din când în când și p'aici, barem odată în anû, ca se mai scimû și noi despre starea și aflarea vóstră.

Apoi le făcû mumă-sa câte o turtă mare în focû, și după ce-și făcură fiă-care câte o bâticuță, plecară la cale. Aû mersû ei cât aû mersû până colo cătră amëđi; ear când aû fostû la amëđi, aû datû de o fântână lângă drumû, subt o răchită mare. Acolo aû statû să poposéscă. Binele fiindû flemënd, scóte turta din traistă și dă să mănânce; Rëulû cum îlû vede, se apropia și mănă împreună cu elû până ce-i gată tótă turta. Când se plece, ȃise Rëulû cătră Binele: Frate, când ne-a lovi fómea, vomû mănca turta mea; acum să plecămû, dar uite dóue drumuri, amëndóue es colo în dealû la cruce, hai se vedem care ajungemû mai iute, eu mergû pe drumulû din stânga, tu du-te pe cel din drépta. Așa și făcură; că Binele era bunû bucurosû la tóte ce-i spu-nea frate-seû Reulû, că elû gândea, că tótă lumea e bună la inimă ca elû. Merse decî Binele pe poteca din drépta, dar pace să se mai întálnéscă cu frate-seû Reulû; au ajunsû însë într'o pădure mare, din care nu mai scia cum să easă. Merinde nu avea de locû și trăia numai cu câte o alună, ce biată găsia prin pădure, cu ceva smeură orî mure, ba și ghinde și jirû mănca de fóme, dar puțin afla și de acelea. Dela o vreme prinse a nu afla mai nimic, și din pădure totû nu mai putea eși. Odată dă de unû furnicariu mare, în mijloculû unei poieni, și se îndréptă oblu într'acolo, cu gândû să-lû mănânce, că nu mai putea de fóme. Dar furnicariulû îi scia

gândul, deci i dîse: Nu me mânca, dragul meu, mai rabdă și ăstă puțină câtă ai răbdată celă multă, că la vreme de necasă bine ți-voiă prinde.

Și-i fî milă la băiată și nu mîncă furnicariul, ci merse mai departe, dar fîemëndă, de-i coroaia mațele de fόμε. Mergëndă elă așa, vede într'ună copaciu scorburosă ună stupă și-și îndrăptă pașii într'acolo, cu gândă se-lă mînănce. Dar stupulă fî găci gândulă și-i dîse după ce fu aprópe: Hei voinice, puțin folosă vei avé și de me vei mîncă, dar rabdă și ăstă puțină cum ai răbdată celă multă, că bine ți-voiă prinde la vreme de necasă.

Și Binele a lăsată stupulă în pace și s'a dusă mai departe, mai leșinată de fόμε. Mai mergëndă o lécă, vede ună lacă și lângă lacă doi cocorstărci âmblândă după brósce. — Pe unulă din estia trebue se-lă mînănc! își gândi Binele, și căuta ună steopă de lemnă se lovéscă ună cocostărcă și se-lă frigă pe cărbună, că nu mai putea de fόμε.

Dar cocostărcii, par'că-i sciură gândulă, că de departe-i strigară: Cruță-ne, voinice, că bine ți vomă prinde la vreme de necasă; cum ai răbdat celă multă, mai rabdă și cestă puțină; du-te pe calea asta înainte și vei nimeri într'o luncă frumósă, acolo vei da de curțile unui boieriă bogată, unde vei afla totă ce-ți trebuesce.

Binele cruță și pe cocostărci și merge mai departe pe calea ce i-o arătară aceia. Și într'adevăr, nu trebuî se mérgă niciă câtă ai trage o pipă de tăbacă, și fî în luncă. Adecă pe cine vędă mai întăi? Pe frate-seu pe Rělulă, care páscea o turmă mare de oi boieresci. Cum ilă vędă, de departe grăbi spre elă strigândă: Bine că te află, frate, hai iute dă-mi ună stropă de pâne, că moră de fόμε. Dar Rělulă, în locă se-i dee ceva merinde, fugi de frate-seu ca draculă de tāmăiă.

Supărată și împletecindu-i-se picioarele de fόμε, se trase numai ca șerpele până la curțile boieriului, ce se vedeai pe

luncă în jos, și se rugă la boieriū sē-i dee ceva de lucru, ca sē-și capete mîncare, cā uite mōre de fōme. Boieriulū numai de cātū a poruncitū de i-aū adusū de mîncare din curte și i-a spusū, cā tōte slujbele-sū cuprinse, fără — de voiesce — gâncariū*), adecă pēcurariū la gâsce pōte intra din acea minută chiar. — Binele se învoi bucurosū, mîncă de se sāturā, mulțemī lui Dumneḑetū și boieriulū, și merse sē se culce, ca diminēța până 'n ȝiuă sē primēscă gâscele în sēmă.

A dōua ȝi merse la gâsce, ear frate-seū Rēulū era la oi. Cānd fu sēra, întrā Rēulū oblu în curte la boieriulū și-i ȝise: Uite boieriū dumniata, gâncariulū s'a lăudatū, cā în timpū de o ȝi și o nōpte ȝi-a scōte totū grāulū din stoguri, firū de firū, și stogurile vorū remāné întregī de paie gōle.

Boieriulū cam credea vorbele Rēulū, cā până într'aceea nu-lū prinsese nici cānd cu minciuna. Decī chiāmā pe gâncariū înainte și-i ȝise: Sē veȝi, băiete, se faci ce te-ai lăudatū pe cāmpū, cā de nu, te prindū de urechī; bagsēma ȝise mai multū în glumă de cātū în adinsū.

Dar ce se faci domnule? întrebā Binele; ce m'am lăudatū?

Sciī tu bine; ai ȝisū, cā vei scōte totū grāulū din stogū, fir de firū, și paiele vorū rēmāné stogū cum suntū; acum sē te vedū, harnicule, cā de nu, vai de urechile tale!

Da unde nu se supērā băiatulū, da unde nu prinde a plānge și a se tāngui, de gāndiaī cā lumea piere; nici de cinā nu-i trebui, numai se închise în cāsuța lui, lāngă cotetulū gâscelorū, și plānse până cātrā mieḑulū noȝiī. Atunci bātū cineva la ușā. — „Cine-i?“ întrebā băiatulū. — „Eū, furnicariulū“ rēspunse cineva dela ușā, „lasā-me înlāuntru“. Și-lū lāsā înlāuntru. Ear furnicariulū îi ȝise: Nu te supera,

*) *Gâncă* în părțile nordice ale Transilvaniei, în celelalte *gâscă*.
Red.

nu te dăolî, fătulă meă, sciă eă necasulă teă; că eu suntă craiulă furnicareloră și ală furniciloră, dar culcă-te și dormi fără frică, că mână în ȃiorî de ȃi grăulă va fi ca alesă pe măsă. Apoi se duse craiulă furniciloră la stogă și se sui în vărfulă lui, ear furnicile tôte din lume eraă prin stogă și așa eraă de multe, căt abia la 3—4 se ajungea căte ună grăunță de grăă. În căte-va ceasuri grăulă era ca alesă pe măsă. Binele s'a uitată la ele în totă timpulă acela și se minuna de hărnicia loră și-î părea bine, că mai ieri alaltă ieri nu l'a măncată într'o bobotă de fόμε.

Până-n ȃină se sculă boieriulă se vaȃă minunea, și în adevără se minună de ce vȃdă și lăudă pre băiețană; ba nu se putea destulă mira, cum ună bietă băiată dela gâsce se facă lucruri, cari n'ar fi în stare se le facă nici cei mai procopsiți curtenî.

A dăua séră iar vine Rēulă cu o minciună la boieriulă, care minciună i-o și crede cela mai înainte de a i-o spune. Îi spune adecă, că uite gâscariulă s'a lăudată, că până diminēță din paluta boierescă — numai de ară voi elă — ară puté face o mănăstire de cēră. Lucru mare acesta, și cum ilă auȃi boieriulă, îi și veni gustulă sē-lă aibă. Ce gāndiți dvōstră: mănăstire de ceară! Decî chiāmă băiatulă înainte și-î ȃise: Până diminēță sē-mî faci din paluta cea mare o mănăstire de ceară!

Supērarea băiatulă nu se pôte spune, și plānsulă lui și necasulă lui. Dar colo cătră mieȃulă noȃii cine-î bate în ușă? Crăieșa stupiloră, pe care mai ieri alaltăeri în fόμεa lui era căt pe aci se o mănānce. Ea-î spuse, sē nu se supere, că va fi cum va voi Dumneȃeu. Și porunci tuturoră albineloră din lume și din țēră sē se adune, și toți pāreȃi palutei sē-î îmbrace în cēră și pe pāreȃi sē facă icône din cēră, ear în mănăstire se facă altariă de cēră, și până diminēță sē fiă gata.

Și așa se făcu. Și se bucură boieriul când vedu acea mândreniă de mânăstire, cum nu mai eră alta în tótă lumea, și laudă pe copilū, care amū era cotāngan.

Preste vre-o câte-va zile, după-ce Rēulū gândi și resgāndi felū de felū de bazaconiī, mai veni cu o minciunā la boierulū. Elū sciā adecā, că boieriulū nu are copii, decâtū o fatā, ce se apuca fecioriță, dar feciori nu avea nici anulū. Deci Rēulū dice cătrā boierū, că uite Binele s'a laudatū, că preste nópte-ī póte aduce dela ține unū copilū cu pērulū de aurū. — Boieriulū, dorindū fórte sē aibā unū feciorașū, și vedēndū câte lucruri frumóse a făcutū Binele, crede, că de bună sēmā elū așa s'a laudatū, precum îi spune Reulū. Deci chiamā pe băiatū înainte și-ī spune. Până mână diminēță lângā boierița în patū sē aflu unū copilū, nu-mī pasā: adu-lū dela ține, fă ce sciī, numai sē aibā feciorașū!

Acum încremenī Binele la astā poruncā și întrā în casā plāngēndū. Dar colo la mieđulū noptii-ī bātū numai la ușā împēratulū cocostārcilorū și-ī țise: Nu mai plānge, nu te dāoli, că porunca boieriului este împlinitā; boierița are la sinū unū copilașū cu pērulū de aurū, amū i l'amū adusū dela ține.

Bucuria băiatului, dar bucuria boieriului! Numai decâtū chiamā preotulū și făcū 2 lucruri: unū botezū și o logodnā. Logodi adecā pe Binele cu fata lui și-ī dedū jumētate boieria și moșiile și binele, ear Rēulū sē laudā — cređēnd că așa mergū lucrurile numai cum gândia elū — se laudā, că în țiuva nunțil va sta în vērfulū unei clāi de fēnū până când aceea, dāndu-i-se focū — va arde până-n pāmēntū. Toți se minunaū cum va fi lucrulū acela, dar când colo, — Rēulū arse cu clāia împreună, de nu se alese numai cenușā din elū. Dar cenușa aceea o sufā vēntulū în tóte părțile, și unde căđu, acolo rēsārī. De aceea în lumea asta este mai multū rēu, de câtū bine.

(Din Bonțariulū infer. în Bănatū.)

Colect. I. Popū Reteganulū.

DELA ACADEMIA ROMÂNĂ.

Sub auspiciile Ministrului cultelor și instrucțiunei publice și ale Academiei române aș eșitū de sub tipariū: „*Documente pri-vitōre la Istoria Romānilorū*. Urmare la colecțiunea lui *Eudocsiū de Hurmuzachi*. Suplementulū II, volumulū I. 1510—1600. *Cu portretulū lui Ieremia Movilă Voevodū*. Documente culese din archive și bibliotecī polone. Coordonate, adnotate și publicate de *Ioanū Bogdanū*. Cu traducerea franceză a documentelorū polone de *I. Skupiewski*. Bucurescī 1893. — Portretulū principelū are următōrea inscripțiā în limba slavă: „Bine credinciosulū și iubitoriulū de Christosū. Ieremia Mogilă Voevodū, cu mila lui Dumneđeū domnū alū țereī Moldoveī, domni de ce anī și de ce lunī și patruspredece de ce anī, cu frica lui Dumneđeū și țereī sale din tōte părțile îi făcū bună pace; elū se mutā în Domnulū cu pace din domniā și din viēță, avēndū acēstā făptură și înfățișare, în anulū 7114, luna lui Iuniū 30. (Adecă la 1606 R. „Tr.“). — Documentele (652 pagine în 4 °) suntū partea cea mai mare în limba latină și polonă, ceste din urmă cu traducere franceză, scōse din biblioteca și museulū principilorū *Czartoryski* din Cracovia, biblioteca institutului *Osrolinski* din Leopole și archivulū municipalū din acēstū orașū, biblioteca *universității jagellonice* din Cracovia, alū familieī *Radzivil* din Nieswiez, din alū familieī *Zamoyski* din Varșovia, alū orașului *Cracovia*, alū conțilorū *Dzialynski* din Kornik, *celū regalū din Stockholm* și alū *curței imperiale din Viena*.

Academia pregătesce pentru rēposatulū seū mecenate *Vasilie Adamachi* unū monumentū, care se lucrēză în Venēția și se va ră-dica în tōmna anulū curențū.

DIN CRONICA LUNARĂ.

Decan alū facultății teologice din Cernăuși a fost ales *P. Archimandriț V. V. Repta*.

— *Profesori noi*. *Dr. Emilū Pușcariū* a fostū numitū profesorū de histologiā la facultatea de medicină din Iași, și *Ovidiū Densușianū*, profesorū de limba română, cursulū superiorū, la liceulū *Unirea* din Focșani.

— La examenulū de maturitate din *Năseudū*, s'aū supusū 16 scolari; unulū a fostū rieieptatū la scripturisticiū, ear dela oralū 2 s'aū retrasū, 4 aū fostū relegați și 8 aū eșit maturi.

— *La scólele ev. augustane din Sibiiu* aú fost la finea anului scolarú espirat 1037 scolari, din cari 162 români.

— *Esamenele în seminariulú ped. teologic din Sibiiu* s'aú ținutú în zilele de 18—26 Iuniú; comisarú consistorialú la secțiunea pedagogică Ases. consist. P. Nicanorú *Fratesiú*, la cea teologică Ases. consist. P. Zacharia *Boiu*. Numérulú elevilorú a fostú în secțiunea pedagogică 82, în cea teologică 63, cu totulú dar 145.

— *Esposiție electrică în Sibiiú*. Joi la 17/29 Iuniú s'a deschisú în Sibiiú o esposiție electrică și a fostú la dispoziția publiculú până Luni 28 Iuniú (10 Iuliu). Obiectele espuse: rěsbóie, tipografii, telegrafú, telefonú, diferite mașine din Sibiiú, Budapesta, Viena și chiarú din Monacú etc., au fostú fórte interesante, arangementulú fórte cu gustú, participarea din partea publiculú viuá. Încheierea s'a făcutú cu unú cuvěntú festivú din partea Dr. C. Wolff, și cu frumoșe prđucțiuni de musică vocală și instrumentală.

— *La gimnasiulú ortodocsú românú din Brașov* s'aú ținutú esamenulú de maturitate oralú la 15/27 și 16/28 Iuniu, sub presiulú comisarulú consistorialú, P. Archimandritú și Vicariú archiepiscopescú Dr. Ilarionú *Pușcariú*, ear comisar r. ministerialú a fostú dlú prof. universitarú Antoniú *Abt*. Din cei 18 scolariú insinuați 2 aú repășitú, 7 aú eșitú cu calcululú de „fórte bine“. 7 cu „bine“, 2 cu „suficientú“.

La scóla comercială totú acolo au maturisatú la 22 și 23 Iuniú v. 13 scolari, din cari 1 s'a retrasú, 1 a fostú reieptatú pe 6 luni, 2 aú reeșitú cu „fórte bine“, 5 cu „bine“, 4 cu „suficientú“, Comisarú consistorialú dlú I. Lenger, ministerialú dd. Franciscú Koos și Gregoriú Lazar. —

Esamenele la aceste scóle: gimnasiu completú, scólă reală de 4 clase și scólă comercială de 2 clase, s'aú ținutú la 24—26 Iuniu v., și s'aú terminatú cu solenitate la 27 Iuniú v. Anulú scolarú 1893/4 se incepe cu 1/13 Septembre a. c.

— *La gimnasiulú gr. cat. din Beiuș*, au fostú în anulú 1892/3 372 scolari, și anume: gr. cat. 138, rom. cat. 28, gr. orient. 155, ev. reformați 9, unitari 1, israeliți 18; după naționalitate: români 294, maghiari 56 (între cari se vede că suntú socotiți și evreii).

— *La gimnasiulú superiorú din Suceava* aú fostú la finea anulú scolarú 1892/3. 493 elevi, din cari 252 gr. orientali, aprópe toți români,

— *Promovațiunea* „sub summis auspiciis imperatoris“ a absolventului teologu *Vasilie Găină*, a avut locu la 10/22 Iuliu în sala universității din Cernăuți, dându-se eminentului studentu promovatu întru doctoru, pe lângă alocuțiune din partea președintelui țerei, îndatinatulă inelū cu diamante, dăruitu de Majestatea Sa. —

— *Necrolog*. *Carol Gärtner*, ingineru sup. i. p., domiciliatu în Brașovū, a încetatū din vieță la 1/13 Iuliu în etate de 71 ani. Rēposatulū a fostū unū binevoitoriū alū poporului românū, făcēndū numeroșe planurī și lucrārī de biserici, școle etc., prin comunele noastre. Atātū în prima, cātū și în a două căsătoriă a avutū soțiă din familiă română, ear prin caracterulū celū onestū și-a sciutū căștiga stima tuturorū. Onóre memoriei lui!

— *Societatea pentru învățatura poporului român* din România a proclamatū în adunarea sa generală pre A. S. R. principele *Ferdinandū* protectorū alū seū. Însciințatū despre acēsta telegrafice din partea În. P. S. Mitropolitū Primatū *Ghenadie*, principele a răspunsū îndată, că priimesce cu cea mai mare plăcere acestū protectoratū, sciindū, de ce mare folosū este pentru poporū activitatea acestei societăți. —

— *Distințione*. Profesorulū universitarū din Bucureșci, Dr. V. *Babeșū*, a fostū decoratū de guvernulū republicei franceșe cu ordinulū legiunei de onóre.

BIBLIOGRAFIA.

Raportulū alū XXX-lea despre gimnasiulū superiorū fundationalū (?) din Nășeud pentru anulū scolasticū 1892/3. Bistrița, tipografia C. Orendi, 1893. Cuprinde: I. Maximū Popū, II. Raportū despre spesele de susținere a gimnasiului. III. Raportū despre fundațiunile și depositele gimnasiale. IV. Raportulū 3 despre societatea de ajutóre *Vasile Nascu*. — Sciri școlare. —

Nr. 323/1893.

AVISŪ*).

Avemū onóre a aduce la cunoscință publică, că comitetulū nostru în urma îngrijitōrelorū vesti primite despre lățirea cholerei, în ședința de astăzi a amānatū pe timpū

*) Fiindū fōia sub presă, nu s'a pututū pune în frunte. Red.

nedeterminată adunarea generală a Asociațiunii transilvane, convocată pe 27 Augustă n. a. c., și zilele următoare la Năsăud.

Dată din ședința comitetului Asociațiunii transilvane pentru literatură română și cultura poporului român, ținută la Sibiiu în 16 Augustă n. 1893.

Dr. Ilarionu Pușcariu m. p.,
vice-președinte-

Dr. Amosă Frâncu m. p.,
secretariu I.

Nr. 324/1893.

Concursu.

Pentru ocuparea unui postu de învățatoru suplentu la școala civilă de fete cu internatu a Asociațiunii transilvane pentru literatură română și cultura poporului român, prin acēsta se escrie concursu.

Doritorii de a ocupa postul amintitu au se presente următoarele documente:

- a) atestatu de botezū;
- b) documentu despre cualificațiunea cerută prin legea statulu pentru ocuparea posturilor de învățatoru suplenți la școle civile;
- c) o arētare în sensu despre studiile pregătitoare și despre ocupațiunea de până acum;
- d) arētarea specialității, pentru care suntū pregătiți cu deosebire, și
- e) se dovedescă, că posedu perfectu limba română și limba germană în vorbire și scriere.

Cunoscerea și capabilitatea de a propune perfectu limba germană se consideră ca condițiune absolută pentru conferirea postulu menționatu.

Concurentul, care va fi ales învățatoru, se obligă a propune până la macsimulu de 30 ore pe săptămână.

Alesulu va primi salarū anualū de 600 fl. și 100 fl. bani de quartirū.

Concursele însoțite de documentele numite mai sus se se presente subsemnatulu comitet până la 16 Septembrie 1893.

Din ședința comitetulu Asociațiunii transilvane pentru literatură română și cultura poporului român, ținută în Sibiiu la 6 August n. 1893.

Dr. Il. Pușcariu m. p.,
v.-președinte.

Dr. Amosă Frâncu m. p.,
secretar II.

Ad Nr. 322/893.

Concursu.

Pentru anul școlastic 1893/4 sunt a se ocupa 14 stipendii à 50 fl., menite pentru eleve de părinți mai lipsiți de mijloce, care voru fi adăpostite în internatul împreună cu școala civilă de fete a Asociațiunii transilvane. Zece (10) din aceste stipendii s'au creat din suma de 500 fl. v. a., votată Asociațiunii transilvane în scopul arătat de adunarea generală din anul 1893 a institutului de credit și economii „Albina” în Sibiu, iar patru (4) din suma de 200 fl. donată Asociațiunii, după cum arată concluderile comitetului subsemnat dela 20 Iunie 1891 Nr. prot. 89, de dl. Dr. Aureliu Maniu, notar public reg. în Oravița.

Pentru ocuparea acestor stipendii se escrie concursu, cu termenul până la 25 Augustu 1893.

Cererile au a se înainta „Comitetului Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român în Sibiu.” La acele au a se aclude:

- a) carte de botez, în originalu său în copia legalizată;
- b) testimoniu școlastic de pe semestrul II. al anului școlastic 1892—1893.
- c) Atestat despre condițiunea și starea materială a părinților. Sibiu, în 16 Augustu, 1893.

Presidiul Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român.

Dr. Il. Pușcariu m. p.,
v.-președinte.

Dr. Amos Frâncu m. p.,
secretar II.

PARTEA OFICIALĂ.

Nr. 289/1893.

Procesu verbalu

al comitetului Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, luat în ședința dela 24 Iuniu n. 1893.

Președinte: Dr. Ilarion Pușcariu, vice-președinte.
Membrii prezenți: Ioan Hannia, I. V. Russu, I. St. Șuluțiu, Ioan Papiu, Zacharia Boiu, Dr. C. Diaconovich, Ioan Creșu, Nicola Toganu, bibliotecaru.

Secretariu: Dr. Amos Frâncu.

Nr. 111. Revenindu comitetulu la cererea direcțiunii școlii civile a Asociațiunii, cu data 2 Iuniu, în care se arată necesitatea unor reparaturi la edificiulu școlii.

— Dlă cassară ală Asociațiunii L. Simonescu primesce însărcinarea, a dispune efectuarea reparaturilor indicate în hârtia direcțiunei și a raporta la timpul sêu. (Ex. Nr. 203/1893.)

Nr. 112. Direcțiunea despărțământului III (Făgărașu) arată prin hârtia cu data 13 Iuniu 1893 că a immanuată la timp diplomele membrilor noi întrați și ca subcomitetul va iniția pașii de lipsă pentru esecutarea circularului referitoriu la fondul „George Barițiu“.

— Se ia actă. (Ex. Nr. 225/1893.)

Nr. 113. Se presentă lista de contribuire pentru fondul „G. Barițiu“ circulată la toți membrii comitetului, din care rezultă, că suma subscrierilor s'a urcată la 207 fl., ear solvirile efective facă 150 fl.

— Se ia actă, și primirea sumei de 150 fl. v. a. se adevăresce. (Ex. Nr. 227/1893.)

Nr. 114. Presidiulă presentă reversulă cu data 20 Iuniu 1893, pe lângă care s'a depusă la institutulă de credită și economii „Albina“ duplicatulă cheiloră cassei Wertheimiane a Asociațiunei transilvane.

— Se ia actă. (Ex. Nr. 228/1893.)

Nr. 115. Se presentă cererea lui Pavelă Beșoiană, practicantă în desemnă, cu data pres. 20 Iuniu 1893 pentru ună ajutoriu de 200 fl., spre a întra la ună cursă de arhitectură.

— Nedispunendă Asociațiunea de asemenea mijlăce, cererea lui P. Beșoiană nu se pôte considera. (Ex. Nr. 229/1893.)

Nr. 116. Dlă I. Hațegană, v. protopopă gr. cat. în Dergea arată, că deși s'a desființată despărțământulă ală XXIX-lea (Gârbău), cu a căruă organizare fusese însărcinată, a făcută toți pașii, ca listele de contribuire pentru fondulă „George Barițiu“ să se circuleze în acele părți.

— Se ia actă. (Ex. Nr. 230/1893.)

Nr. 117. Dlă P. Broșteană arată prin hârtia cu data pres. 22 Iuniu a. c., că va întra în funcțiunea sa de archivară cu 1 Iuliu n. 1893.

— Se ia actă, și salarulă ficsată se asemnăză la cassă spre plătire în rate lunare egale decursive.

Nr. 118. Direcțiunea despărțământului XXI (Năseudă) ală Asociațiunei transilvane arată prin hârtia cu data pres. 22 Iuniu a. c., că subcomitetulă ară afla dreptă corespondătoare termine

pentru adunarea generală a Asociațiunei; ce se va ține în Năseudă, ȗilele de 6 oră 13, eventuală 20 Augustă st. n. c., și a ficsată în ședința din 10 Iuniă ună proiectă de programă pentru primire și festivități.

— Luândă actă comitetulă despre proiectulă de primire și festivități, din partea sa crede măi potrivită pentru adunarea generală terminulă de 27 Augustă și ȗilele următore, și însărcinază biroulă de a se pune în atingere cu subcomitetulă pentru a putea rezolva cestiunea definitivă. (Ex. Nr. 233/1893.)

Nr. 119. Direcțiunea despărtēmētului II (Brană) ală Asociațiunei transilvane arată, că a înmanuată la timpă diplomele membriloră; și dela comuna Poiana-Mērului a încassată pentru diplomă suma de 1 fl. trimisă totă de odată, și cere, să se estradee diplomele la doă membrii însinuați după adunarea generală din anulă trecută.

— Se ia actă, și primirea sumei de 1 fl., se adevereșce, ear diplomele membriloră noi însinuați se voră estrada după ce voră fi primiți prin adunarea generală viitore. (Ex. Nr. 234/1893.)

Nr. 120. Direcțiunea școlēi civile de fete a Asociațiunei înainteză prin hărtia cu data 20 Iuniă n. a. c. programa școlēi pe anulă școl. 1892/93 în 50 de esemplare.

În legătură dlă vice-șeședinte Dr. Ilarionă Pușcariă anunță, că a revēđută conținutul programei.

— Se ia actă. Nr. 235/1893.)

Nr. 121. Se presentă învitarea societății de lectură „Andreiă Șaguna“ la ședința sa festivă din incidentulă șerbărei iubileului de 25 ani.

— Se ia actă. (Ex. Nr. 236/1893.)

Nr. 122. Bibliotecarulă Asociațiunei dlă N. Togană arată prin raportulă cu data 20 Iuniă n. 1893:

a) că în urma însărcinării date prin decisiunea comitetuluiă cuprinsă sub Nr. 85 a procesului verbală dela 15 Maiă a primită în 12 Iuniă dela dlă I. G. Barițiă în posesiunea Asociațiunei biblioteka donată prin eređii fericitulă șeședinte George Barițiă, care constă conformă inventarului din 438 opură în 510 tomură și 563 broșură și trei dulapură pentru adăpostirea aceleia;

b) că totu cu această ocaziune dl. I. G. Barițiu din însărcinarea conereșilor a mai transpus în posesiunea Asociațiunii următoarele obiecte, respective documente donate Asociațiunii:

1. Unu tablou încadrat, reprezentându o scenă din războiul româno-ruso-turc.

2. O mäsă de scris, pe care fericitul George Barițiu și-a scris opul se celu mai însemnat: „Părți alese din Istoria Transilvaniei pe 200 ani din urmă“, împreună cu unu scaun, unu calamar și 2 pene.

3. Unu portretu alu lui George Barițiu cu subscrierea sa facsimilă.

4. Unu călindaru de părete.

5. O bandă dela unu buchetu, primitu din partea damelor române din Abrud cu inscripțiunea: „Progresu culturei române“.

6. Medalia „Bine Merenti“ clasa I, în aur, împreună cu decretulu de dato 17 Iuniu 1876 Nr. 38, prin care i s'a conferitu lui George Barițiu acea distincțiune pentru merite literare din partea actualulu rege alu României Carolu I.

7. Unu albumu cu monogramu și fără nici unu tectu.

8. Adresa Româniloru din Maiu 1887 la iubileulu de 50 ani.

9. O adresă legată în scórță cu mëtasă roșie dela Români selagieni din 1885.

10. Diploma de membru onoraru alu „Reuniunei femeiloru române“ din Sibiu din anul 1892.

11. Decretulu de cetățanu alu Brașovulu de dato 19 Octobru 1868, estradatulu lui George Barițiu la propria-i cerere.

12. O copie de pe decretulu Nr. 698, prin care George Barițiu este denumitu de membru alu societății literare române din Bucuresci de dato 22 Aprile 1866, și o altă copiă de pe regulamentulu „Societății literare române“.

13. Adresa la iubileulu de 80 ani dela Români din Năseudu de dato 22 Maiu 1892.

14. Adresa iubilară a tinerimeii române din Cluj de dato 12/24 Maiu 1892.

15. Adresa iubilară a Academiei române de dato 11/23 Maiu 1892.

16. Adresa iubilară a tinerimeii române din Sibiu de dato 12/24 Maiu 1892.

17. Biografia autografă a lui G. Barițiu, cuprindendă 25 pagini folio cu titlul: „Biografia mea scrisă de urgență în 8 zile, parte mare după documente și din memorie.

18. Diploma de membru onorară dela „Reuniunea femeilor române din Arad și provincie“ de dato 2 Iunie 1891.

19. Diploma de membru onorară dela societatea „Petru Maior“ din Budapesta de dato 29 Novembre 1892.

20. Diploma de membru onorară dela societatea pentru literatura și cultura poporului român din Bucovina de dato 15 Martie 1867.

21. Diploma de membru al societății literaro-bisericești „Aleksi Șincaiană“ din Gherla de dato 22 Martie 1888.

22. Un conțut de tĂstimonii și alte acte relative la persoana lui George Barițiu.

23. Un conțut de telegrame și scrisori, charte de visite etc.

c) cĂ cu inventarisarea brutĂ, bibliotecii s'au fĂcutĂ spese de 15 fl. v. a., cari vorĂ fi a se asemna la cassĂ spre plĂtire.

— LuĂndĂ comitetulĂ actĂ despre conțutulĂ raportului bibliotecarului seĂ, iși exprimĂ mulțĂmita sa eređilorĂ dupĂ fericitulĂ G. Barițiu pentru donarea obiectelorĂ și documentelorĂ inșirate, și dispune, ca medalia „Bene Merenti“ cl. I. sĂ se pĂstreze in cassĂ, documentele in archivĂ, conțutulĂ separatĂ, ear obiectele sĂ fie adĂpostite in localulĂ oficiosĂ alĂ Asociațiunei, ear spesele inventarisĂrei in sumĂ de 15 fl. v. a. sĂ asĂmnĂzĂ la cassĂ spre plĂtire pe lĂngĂ documentulĂ in ordine. (Ex. Nr. 237/1893.)

Nr. 123. Comisiunea numitĂ in ședința comitetului dela 20 Decembre pentru a face propunerĂ cu privire la sporirea bibliotecii și la folosirea sumei prevĂdute in bugetulĂ spre acelu scopĂ inaintĂzĂ prin raportulĂ cu datĂ 24 Iunie n. 1893, unĂ conspectulĂ despre cĂrțile apĂrute in anii din urmĂ, cari arĂ fi a se procura pentru biblioteca Asociațiunei.

— Pe basa propunerii comisiunei comitetulĂ inșĂrcinezĂ pe bibliotecarulĂ de a procura pentru sporirea bibliotecii Asociațiunei urmĂtĂrele opuri:

1. I. L. Caragiale: PĂcatulĂ etc. (3 novele).
2. I. L. Caragiale: „Note și Schițe“.
3. I. Creanga: „Amintiri din copilĂrie“, etc.

4. I. Creanga : Scrierile lui.
5. Densușan A. : „Valea vieții“ (Poesii).
6. Eminescu M. : „Poesii ed. VI.
7. Gane N. : „Poesii“.
8. Conachi Costachi Log. : „Poesii“.
9. Rosetti R. D. : „Foi de tómnă“.
10. Sevastos Elena D. : „Povestii“.
11. Slavici I. : „Novele“.
12. Stăncescu Dam. : „Basmе culese din gura poporului“.
13. Stăncescu Dam. : „Cerbulu de auru și altele“.
14. Ventura Gr. : „Teatru“.
15. Vlahuța Alex. : „Din góna vieții“.
16. Dela Vrancea : „Parasiții“.
17. Maiorescu Titu : „Critice“.
18. Petrascu N. : „M. Eminescu, Studiu criticu“.
19. Radulescu H. I. : „Historia critică universală“
20. Radulescu H. I. : „Amintiri ap. ist rom.“
21. Șeineanu L. : „Istoria filologiei rom.“
22. Urechiă V. A. : „Istoria culturei naționale“.
23. Xenopolu A. D. „Istoria rom. din Dacia traiană“.
24. Popu Alecs. : „Desbinarea în bis. rom. din Ardealu“.
25. Antonescu G. M. : „Nou dictionarū franc. rom.“
26. Mândrescu C. : „Elemente ung. în limba rom.“
27. Memoriile Regelui Carolu I. alu României.
28. Rudow Dr. W. : „Geschichte des rom. Schrifthums“.
29. Comenius Amosu Ioan : „Didactica magna“.
30. Pipoșu P. Dr. : „Istoria Pedagogiei“.
31. Ispirescu P. : „Basmе. snóve și glume“.
32. Nenițescu S. : „Puî de lei“ poesii popor.
33. Popp G. : „Horia“, tragediă ist.
34. Shakespeare W. : „Regele Ioan“, etc.
35. Ventura Gr. și V. Leonescu : „Traian și Andrada“.
36. Dr. Vasiliu Luçaciu : „Istoria lui Fotiu“.
37. Dela Vrancea : „Între vis și vieță“.
38. Dobrogeanu Gherea C. : „Literatură și sciință“.

Se asemnéză la cassă spre plătire prețulu acestora în sumă de 97 fl. 84 cr. (Ex. Nr. 238/1893.)

Nr. 124. Dlū vice-președinte Dr. Ilarionu Pușcariu arată pașii inițiați până acum prin comisiunea menită pentru procurarea portretelor și a compunerii biografiilor fostilor preșidenți ai Asociațiunii, și anume, că a câștigat date pentru biografie și pose

pentru portrete și s'a pus în înțelegere cu atelierul „Schäfer's Nachfolger“ din Viena, care s'a declarat gata a executa portretele în ulei pentru suma de câte 150 fl. v. a., și arată că în cursul timpului comisiunea a ajuns să aibă numai doi membri.

Comitetul ia act de pași inițiați prin comisiune și o întregesc acești prin alegerea domnilor: I. V. Russu, P. Cosma și Dr. C. Diaconovich.

Sibii, d. u. s.

În absența vice-președintelui:

Ioană Hannia m. p.,
membru în comitet

Dr. Amosă Frâncu m. p.,
secretariu II.

Verificarea acestui proces verbal se concrede dlor:

I. St. Șuluțiu, Dr. C. Diaconovich, I. Crețu.

S'a cetit și verificat. Sibii, în 16 August 1893.

Dr. C. Diaconovich m. p. I. St. Șuluțiu m. p. Ioană Crețu m. p.

Nr. 290/1893.

Proces verbal

al comitetului Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, luat în ședința dela 1 Iuliu n. 1893.

Președinte ad hoc: Ioană Hannia, membru al comitetului. Membrii prezenți: I. V. Russu, Ioană Papiu, Partenie Cosma, O. Tilea, M. Voileanu, Nicolae Toganu, bibliotecar.

Secretariu: Dr. A. Frâncu.

Nr. 126. Se prezintă hârtia dlui director al despărțământului XXIX Mediașu I. Moldovanu cu data pres. 24 Iuniu 1893, prin care numitul d. director, pe lângă anunțarea demisiunii sale, înainteză protestul unor intelectuali din Biertanu în contra ficsării adunării generale a despărțământului în Șeica-mare, remis pentru pertractare prin subcomitet, și procesul verbal al subcomitetului dela 9 Maiu.

Din procesul verbal înaintat, afară de conclusiunile referitoare la respingerea protestului menționat, se vede, că

a) s'a luat act, că presiul a elocut averea despărțământului în sumă de 60 fl., la privați în trei obligațiuni à 20 fl.;

b) pentru ținerea adunării generale în Șeica-mare s'a ficsat ziua de 16 Iuliu n. 1893 și s'a stabilit programul acleia.

— Comitetul își exprimă regretele asupra neînțelegerilor atât de păgubitoare scopurilor Asociațiunii, cari s'au ivit în sinul despărțământului XXIX, ear protestul înaintat din partea unor inteligenți din Biertan în contra ficsărei adunării generale în Șeica-mare nu-lu poate considera din motivu, că §. 10 alu statutu-lui despre regularea mijlócelor înșiră între drepturile esclusive ale adunării generale satorirea loculu întrunirei sale viitoare, ear în casul de față adunarea generală din anul trecut ținută în Mediașu a designat spre acestu scopu Șeica-mare. Cu tóte ace-
stea comitetul aru simți o deosebită satisfacțiune, dacă pentru înlăturarea oricărei diferențe, adunarea generală din Șeica-mare aru aduce hotărîrea de a se întruni în anul viitoriu în Biertan.

Cătu pentru demisiunea directorulu, dlu I. Moldovanu, comitetul nu s'a simțit în dreptu a o primi, fiind-că resolvirea aceleia se ține exclusiv de competența adunării generale a despărțământulu.

Decisiunile subcomitetulu referitoare la elocarea sumei de 60 fl. v. a., și la programa adunării generale sê apróbă. (Ex. Nr. 240/1893.)

Nr. 125. Se cetesce hârtia dlu advocatú B. P. de Hârșianu din Sibiiu cu data de 10 Maiu 1893, prin care în calitatea sa de reprezentantú alu Asociațiunii și alu dlu George Vișa din Zlatna reportéză că a câștigatú procesul în contra lu Vasilie Cureșu și a Catalinei Purece din Beiușu pcto 680 fl. v. a. și accesoriile, cî că după detragerea speselorú sale din espensarulú alăturatú a înaintatú în conformitate cu voința donatoriulu, a dlu G. Vișa, o jumătate a banilorú încasați în sumă de 349 fl. 31 $\frac{1}{2}$ cr. v. a. la cassa Asociațiunei, ear cealaltă jumătate a administrat-o bisericei gr. cat. din Sântă-Măria și totú deodată cere, ca dlú G. Vișa sê fie primitú între membrii fundatori ai Asociațiunei.

— Primirea sumei de 389 fl. 31 $\frac{1}{2}$ cr. v. a. se adevereșce, primirea între membrii fundatori a dlu G. Vișa se va propune adunării generale a Asociațiunei, ear raportulú dlu advocatú B. P. de Hârșianu se predă dlu membru P. Cosma pentru a raporta în causă. (Ex. Nr. 175/1893.)

Nr. 127. Direcțiunea despărțământulu (Sibiiu) alu Asociațiunei cere priu hârtia cu data 16 Iuniu, ca sê i se trimită lista completă a membrilorú despărțământulu.

— Biroulă primesce însărcinarea, de a pune la dispozițiunea despărțământului Sibiiă o listă completă a membrilor. (Ex. Nr. 239/1893).

Nr. 128. Dlă G. Babeșă din Brană cere prin hărtia pres. în 24 Iuniă n. a. c., ca de ôre-ce s'a înscrisă încă în Septembrie 1892 ca membru și a plătită tacsele, să i se trimită „Transilvania“ și diploma de membru.

— Se ia actă, că s'a făcută dispozițiile pentru ca să i se trimită „Transilvania“, ear diploma de membru i se va putea estrada numai după ce va fi obținută aprobarea adunării generale viitoare. Ex. Nr. 241/1893.)

Nr. 129. Direcțiunea despărțământului XXVI a Asociațiunei transilvane prin hărtia cu data 26 Iuniă a. c. arată cu provocare la decisiunile subcomitetului luate în ședința din 25 Iuniă n. a. c., că

a) direcțiunea a substernută încă la 31 Iuliă 1892 procesul verbală ală adunării generale a despărțământului, prin care s'a insinuată noiă membrii ai Asociațiunei, cari însă naă primită nici diploma nici fôia „Transilvania“;

c) colecțiunea „Date istorice etc.“ s'a predată unei comisiuni pentru a raporta asupra eventualeloră întregiri;

d) apelulă referitoră la fondulă „George Barițiu“ s'a distribuită la diferite persône, și rezultatulă subscrieriloră se va așterne la timpulă seă;

e) în urma circularului Nr. 146 a comitetului centrală s'au făcută pașii necesari pentru încassarea tacseloră de membrii restanți;

f) după informațiunile primite fôia „Transilvania“ nu s'ară espeda regulată la membrii Asociațiunei din aceluă despărțământă, a căroră listă o trimite pentru controlă.

Fiindă secretarulă II ală Asociațiunei din anulă trecută Dr. I. Crișană timpu mai îndelungată bolnavă, și absentă, s'a trecută cu vederea insinuarea membriloră noiă întrați la adunarea generală din anulă 1892, și astfelă se voră propune spre primire numai adunării generale din anulă curentă, după ală cărei votă li se voră espeda imediată diplomele. Și până atunci să dispune, ca să li se trimită fôia „Transilvania“, la a cărei espedițiune se va trimite și lista membriloră despărțământului pentru a delătura eventualele neregularități.

— Dispozițiunile subcomitetului referitoare la colecțiunea „Date istorice“, la apelul pentru fondul „G. Barițiu“ și la încassarea tacselor se iaă cu aprobare spre știință. (Ex. Nr. 242/1893.)

Nr. 130. Direcțiunea despărțământului XXIII (Cohalmă) ală Asociațiunei transilvane înaintéază prin hârtia cu data 26 Iuniu a. c. spre aprobare copia procesului verbală ală ședinței subcomitetului ținută la 23 Iuniu n. a. c., din care se vede, că

a) s'a decisu, ca adunarea generală să se țină în 16 Iuliu n. în comuna Merchiașa;

b) s'a statoritu programa acesteia, cu adausul, ca aceea să se publice în „Gazeta Transilvaniei“, „Tribuna“ și „Telegraful Română“.

c) s'a licuidatū spesele biroului pro 1892 cu 1 fl. 26 cr., ear pentru spesele delegatului trimisu la înmormântarea fostului președinte G. Barițiu, a dlui Raicu, i s'au asemnatū acestuia suma de 8 fl. 50 cr. v. a.;

d) s'a votatū pentru fondul „George Barițiu“ 10 fl. v. a. pentru casulă decă vorū fi banī disponibili;

e) s'au cetitu circulare.

— Se ia actū, si cuprinsulū procesului verbalū înaintatū să apróbă. (Ex. Nr. 244/1893.)

Nr. 131. Dlu Gerasimū Candrea, avocatū în Baia de Crișū respundēndū la recercarea făcută în conformitate cu decisiunea comitetului cuprinsă sub Nr. 69; c) a procesului verbalū dela 29 Apriliu 1893, comunică prin hârtia cu data 28 Iuniu n. a. c., că primesce răspunderea de a rebonifica perderea intereselorū pe unū anū la scrisulū fonciarū din fundațiunea „Popū Maiorū“, să rógă însē, ca la staverirea pagubei să se considere împregiurarea, că dela 1 Iuliū 1892 sumele încassate nu se puteau fructifica cu 5%, ci numai cu 4 $\frac{1}{2}$ %).

— Se ia actū, ear staverirea pagubei să sustine în conformitate cu decisiunea anterioră. (Ex. Nr. 245/1893.)

Nr. 132. Direcțiunea scōlei civile de fete a Asociațiunei își substerne raportulū referitoriū la cererea pentru scutirea de didactru a elevelorū Leontina și Silvia Oprișū, pre basa căruia

— comitetulū scutesce de plătirea didactrului pre eleva Leontina Oprișū, ear cererea elevei Silvia Oprișū nu se în-cuviintéază.

Nr. 133. Direcțiunea scólei civile de fete a Asociațiunei înaintéază prin hârtia cu data 1 Iuliú n. procesulú verbalú alú conferenței didactice dela 30 Iuniú n. ținută din incidentulú încheerii anului scol. 1892/3 dimpreună cu clasificatiunile elevelorú pentru semestrulú II a aceluiași anú scolarú.

Din procesulú verbalú prezentatú, se vede, că

a) s'aú luatú măsurile de precauțiune cerute în ordinulú Magistratului în contra lățirea diferiei;

b) esamenele publice dela finea anului s'aú ținutú conformú programei în zilele 26—29 Iuniú n. a. c. în prezența unui publicú numerosú sub conducerea delegatului substitutú alú Asociațiunei, dlú Z. Boiu și cu intervențiunea dlui inspectoru reg. de scóle E. de Trauschenfels;

c) încheerea solemnă și destribuirea atestatelorú s'a făcutú de asemenea conformú propunerei în 29 Iuniú n. cu alocuțiuni din partea directorului substitutú și alú delegatului substitutú alú Asociațiunei;

d) corpulú didacticú cere înmulțirea sumelorú preliminate în bugetú pentru mijlócele de învățământú;

e) direcțiunea a primitú însărcinarea de a face pașii de lipsă, ca înscrierile se se facă la timpulú seú.

— Se ia actú, și pe lângă rezervă de a reveni la cestiunea înmulțirii sumelorú pentru mijlócele de învățământú cu privilegiulú ficsării bugetului scólei, cuprinsulú procesului verbalú înaintátú se apróbă, ear din tabelele clasificatiunilorú se constată progresulú îmbucurătorii alú elevelorú. (Ex. Nr. 247/1893.)

Sibiiú, d. u. s.

În absența vice-președintelui:

Ioann Hannia m. p.,
membru în comitetú.

Dr. Amosú Frâncu m. p.,
secretarú II.

Verificarea acestui procesú verbalú se încredințază dlorú:
Parteniú Cosma, I. V. Russu, și N. Toganú.

S'a cetitú și verificatú. Sibiiú, în 5 Augustú 1893.

P. Cosma m. p.

I. V. Russu m. p.

N. Toganú m. p.

CONSEMNAREA

sumelorü colectate în favorulü scölei civile de fete a „Asociațiuneî transilvane“ prin dlü Partenie Cosma.

N. Poplăcean, economü în Reşinari 1 fl. 50 cr.; T. Onişorü, econ. în Blaşü 1 fl.; M. Rodeanü, econ. în Ocna 1 fl.; Ioanü Petrişor, econ. în Socolü 1 fl.; Aron Domşa, paroch în Şeica mare 1 fl.; Iosifü Pancu, econ. în Alba-Iulia 1 fl.; N. Maneguşü, paroch în Poiana 5 fl. 50 cr.; P. Sereteanu, econ. în Tău 1 fl.; N. Comşa, econ. în Veseud 3 fl.; C. Prie, econ. în Secădate 1 fl.; Iuliu Musta, paroch în Glémbóca 24 fl. 50 cr.; I. Linţu, agent în Caransebeşü 22 fl.; Stefanü Pop, parochü în Mihalt 5 fl.; I. Rotar, econ. în Aiud 50 cr.; Maria Dănilă, econ. în Sibiiü 50 cr.; Toma Bobeş, econ. în Ocna 1 fl.; N. Candinü, econ. în Mag 2 fl. 50 cr.; T. Chivoiü, econ. în Guşteriţa 2 fl.; Achim Manciu, econ. în Cornetelü 50 cr.; Ioan Nicula, econ. în Secădate 50 cr.; N. Belascu, econ. în Armeni 1 fl.; I. Popescu, econ. în Topliţa 3 fl. 50 cr.; S. Căsălian, econ. în Viscia 1 fl.; Ana Căsălian, în Viscia 1 fl.; Iuliu Branea, econ. în Sântpetru 2 fl.; A. Berinde, protopop în Seini 6 fl.; Ioana lui Stefan, econ. în Siget 2 fl.; Isaia Popa, paroch în Ocna 4 fl.; I. Linţu, esactor în Caransebeş 6 fl.; George Muncuşü, econom în Aiud 1 fl.; „Perşeiu“, bancă în Seini 12 fl.; A. Berinde, protopopü în Seini 4 fl.; Moise Nan, econom în Cartopol de josü 1 fl.; Dionisie Popa, econ. în Cartopol de jos 1 fl.; Ambrosie Pop, econ. în Vorţa 1 fl.; Isaia Roşca, econ. în Ocna 50 cr.; Moise Dimpariü, econ. Carmazaneştü 1 fl.; S. Belaşcu, econ. în Haşag 1 fl. 50 cr.; Ioan Linţu, esactor în Caransebeşü 4 fl. 50 cr.; A. Todea, adv. în Reghin 3 fl.; T. Ilean, econ. în Mohu 50 cr.; A. Ghidiu, protopopü în Caransebeşü 2 fl.; David Gravan, econ. în Slatina 1 fl.; I. Mihuţoiu, econ. în Caransebeşü 1 fl.; I. Bela, econ. în Rovaşel 1 fl.; Ioan Linţu, agent în Caransebeşü 2 fl. 50 cr.; V. Domsa, paroch în Toracü 3 fl.; D. Damian, econ. în Sugig 1 fl.; C. Lupu, econ. în Secadate 50 cr.; Nonie Florea, econ. în Aţel 1 fl.; Maria Crăciunü, econ. în Mediaşü 2 fl.; Tôder Fereianü, econ. Dêrlosü 50 cr.; Maria Şerbanü, econ. în Mediaşü 50 cr.; Nicolae Blaga, econ. în Chesler 50 cr.; D. Calburianü, econ. în Copşa 50 cr.; P. Fleşeriü, econ. în Petrifaleü 50 cr.; T. Petraşcu, econ. în Somkerek 50 cr.; V. Rusu, econ. în M. Bodon 1 fl.; N. Corlacinü, econ. în Lupu 1 fl.; Ioan Tipeiü, prot. în S.-Sebeş 1 fl.; Moise Andreiü, econ. în Sibiiü 3 fl.; Ioan Linţu, agent în Caransebeş 9 fl. 50 cr.; Isaia Popa, paroch în Ocna 3 fl. 50 cr.; Toma Prundar, econ. în Bogara 2 fl.; Romul Crainicü, prot. în Dobra 6 fl.; Maria Tocen, econ. în Vinţul de jos 1 fl.; Gregorie Suciü, econ. în Abrud 1 fl.; G. Iancu, econ. în Secădate 1 fl. 50 cr.; Fl. Cióra, inv. în Curticü 1 fl.; Marin Samargiténü, econ. în Petea 2 fl.; Iosif Maida, econ. în Petea 2 fl.; P. Micu, econ. în Galda de josü 1 fl.; G. Scridon, econ. în Szt-Jakob 50 cr.; Elena Magda, econ. în Ţelina 50 cr.; I. Mărgineanü, econ. în Szt-Jakob 1 fl.; V. Runa, econ. în Deda 1 fl.; Mafteiü Cotoiü, econ. în Baniţa, 1 fl.; S. Florea, econ. în Socol 2 fl.; P. Mureşanü, econ. în Radnotfaia 1 fl.; Grigore Kogogeanü, econ. în Rusak 1 fl.; P. Tebanü, econ. în Căpuşü 1 fl.; I. Avram, econ. în Şaldorf 2 fl. 50 cr.; N. Braşoveanü econ. în Sibiiü 50 cr.; Alece Mocşa, econ. în S.-Sebeş 50 cr.; Ioan Florea, econ. în Alămorü 1 fl.; Samoilă Balteş econ. în Sibiiü 50 cr.